

Діло

Виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шлани. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло». Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рухомців не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячний: в квіт. 450 зол.
За границею:
В Америці: 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 20 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРІВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН.
СТРАШІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

**ВСІ УКРАЇНЦІ
гопосують на
ОДИНОКУ
правду національну
УКРАЇНСЬКУ ЛІНІЮ**

18

Передвиборча дем'ягія

Львів, 12 лютого 1928.

Чим ближче до самого виборчого акту, тим завзятіше розпалюються передвиборчі пристрасті політичних противників, тим більше непереможними стають засоби їхньої боротьби. Демагогія набуває при цьому широчезне приновлення. Правда, перед виборчим процвітає вона всюди: у кожного народу, але мабуть ніде не доходить до такого розросту, до такої буйності, як у нас. І цікаве явище, що чим котре з наших партій чи груп слабша, чим темніше її минуле, чим більше невідоме і шкідливе для нашої політичної теперішньої, тим «сильнішою», тим «нікчемнішою» її демагогія.

Коли хто не вірить, нехай не читає, але тільки перегляне тижневики наших інтернаціоналістів, або взагалі тижневики тзв. «лівих» політичних угруповань, то переконатися в тому наглядно вже зі самих заголовків над «статтями». Шлях вістря передвиборчої демагогії наших «лівих» звернене самозрозуміло проти Українського Національно-Демократичного Об'єднання. Ось для прикладу одна квітка: В 16 ч. «Сель-Робу» з 5. лютого ц. р. бачимо на 3 сторінці заголовок: «Ундо банкрутує до кінця», а під ним читаємо:

Українські селянські та робітничі маси мають зараз неблизьке і то дарове видо-
вись. Всі ті круті, які до тепер в більше
спокійних обставинах як так скринали
перед праціючими свою панську шкіру
під відповідно пристосованою шерстю,
тепер починають зникати. І знід споду ви-
лазить те, що так старанно ховалося пе-
ред зором праціючих: панська ненажер-
ливість і буржуазське лобкайство. Це ві-
дслонення справжнього свого обличчя ду-
же непокоїть пансько-попівське УНДО.
Вони не знає, на яку стати ногу. Хотілось-
би гешетити українською селянсько-
робітничою шкірою ще хоч трохи погра-
ти, пограти розу «одинокої національної
української партії» і «оборонці» широким
народним мас. Тож виставляє ще одну гар-
мату: а дивіться, ми навіть селян ставимо
на посади Е, айсно є, пару гланта! Бо
аж би рушиться попові без димполіза,
а панові без чурі? І т. д.

Хто це пише? Хто має відпугу і
почуває в собі моральне право пи-
сати такі гідкі нісенітнини? Може
це високоморальні, заслужені дав
українського національного руху
діячі? Ні! — Це бувши воленаро-
довці, що перед війною і в часі вій-
ни виконували ганебну службу ро-
сійського чорносотенства, що були
«русскими», отже апостатами укра-
їнської нації, що заперечували її
національну і культурну відруб-
ність, це ті, що по війні видавали

по московськи «Жизнь» і «Лазічем»
«Волю Народу», це ті самі, що
й нині в «Лазічем», нейтраль-
ними у національній справі, це ті,
що ведуть і нині московфільську
політику під покривкою соціалі-
зму, це накінець ті, що як перед
війною виконували волю чорносотен-
ної, так тепер виконують волю чер-
воної Москви. Незважаючи на таке
своє минуле і теперішнє почувають
вони себе в праві писати про «кру-
тіїв» у Національному Об'єднанні.
Якаж їх мораль? В тім то й діло, що
в таких демагогів про почуття яко-
їсь моралі, або про почуття міри на-
віть у демагогії не може бути й мо-
ви. Погана та птиця, що своє гніздо
каляє — каже народна приповідка.
Дійсно погано, коли сини священ-
ників, що вирости і виховалися в свя-
щенничих домах, що мають братів
священниками, пишуть тепер з такою
їдою, з такою нечесністю та злобою
і про «попів» і про «лямпольців» і
про їх «кропила».

Демагогія є явищем не тільки не-
гативним, не тільки невідрадним,
але й злочинним у громадському
житті. Демагоги рахують все на
безкритичність і невиробленість, на
некультурність і темноту товпи. Де-
магоги все ведуть у наслідках сві-
домо або й невідомо ту товпу чи
масу до невідповідальних вчинків,
демагоги все руйнують, демагоги
нічого не цінують, нічого не шадять,
бо за ніщо не відповідають. Коли
звернете увагу демагогові, що він
але робить, що з огнем грає — він
обуриться, він накинеться на вас з
лайкою і зараз же пічне про вас
свою богату в події та нікчемні за-
соби кампанії.

Взагалі: демагоги вносять велику
деморалізацію в громадське життя,
вони ніколи не будують, тільки роз-
кладають. Вони мають ще й ту за-
слугу, що своєю демагогією зражу-
ють дуже багато чесних і чутливих
морально людей від усякої участі
в громадському житті і тим позба-
вляють нарід пера неочіненних робіт-
ників не лише на політичний, але й
на чисто культурний або господар-
ський діяльній житті. Діється це то-
му, що демагогію вносять вони всю-
ди замість знання і праці. Горе на-
родові, який паде жертвою демаго-
гів! Він ніколи не стане на власні
ноги, ніколи не виїде знід чужого
обуха. Наглядним доказом на це
історія нашого многостраждального
роду.

Демагогія не знає ніяких цінно-
стей, ні ніяких святощів, а її аденти
не визнають нікого крім себе самих,
крім свого «я», крім своїх амбіцій,
вони нездатні підпорядкуватися до-
бровільно нікому авторитетові, ні-
якому моральному закону, бо тоді
вони перестали б бути собою.

Демагогія послуговується у своїх
подвигах найбруднішою брехнею, накле-
пами і газпасауванням на людський
честі. Зробити свого противника
злочинцем, кримінальним злочинцем,
паником, ошуканцем, запродавцем
— ніщо так не потрапляє, як дема-
гогія! Ось читайте анов заголовки
статей у тижневиках наших «лівих»
а знайдете там такі квітки на одру-
су противників, як «хулігани», «ун-

дівсько-равнівські ковбасоїди» і т.
д. Щоби воювати проти партії, не
жаліють демагоги і наших установ.
Наприклад: пишуть, що «Просвіта»
зруйнована, а зруйнували її унівські,
тому «геть з Ундо», або: що УНДО
продалося, а в останньому числі
«Праці» читаємо навіть такий ви-
мовиний заголовок: «Кому запрода-
ло УНДО українські мандати?» Під
заголовком названі всі жидівські та
німецькі кандидати, що поставлені
на державній та волинських окру-
жних листах блоку непольських на-
родів. Дійно, «волось стає дубом»,
коли читати всі ті ганебні сукцеси
нікчемної демагогії безвідповідаль-
них «діячів», а ще більше стає воно
«дубом» тоді, коли чути всяких а-
дептів цієї демагогії на вічах, нара-
дах чи зборах. Такий стан демаго-
гії у нас не ворожить нічого добро-
го нашому народові. А тому необ-
хідно з демагогією безпощадно бо-
ротися.

Але як? — питаєте. Певно, що
тепер, коли вона тріюфує, її ніхто
не знищить. Та річ у тому, що дема-
гогія не закінчиться у нас разом з
виборами. Вона буде далі «святку-
вати» свої тріюмфи, як «святкува-
ла» їх до виборів. З нею треба бо-
ротися при допомозі доцільної,
розглядової на далеку мету пра-
ці над народом, над його усвідом-
люванням, над його культурою, над
його мораллю, над його громад-
ським виробленням. Бо демагогія
все має пропорційно тим біль-
ші перспективи зросту, чим некуль-
турніший, чим темніший предмет її
жирнування.

Демагогія — жалюгідний злочин,
від якого треба спасати нарід, спа-
сати весь його духовий, моральний
і матеріальний дорібок.

За права української мови.

Інтерпеліяція члена Прибійної Ради міста
Львова Володимира Дедикевича до дер-
жавного комісара в справі допущення
української мови в урядуванні у громаді
м. Львова.

Згідно з § 32 статуту м. Львова урядо-
вою мовою є мова польська. На украї-
нські подання відповідається українською
мовою.

Цей принцип закону втратив свою обо-
в'язуючу силу наслідком того закону, що
вийшов у життя 31. липня 1924 Д. а. з.
ч. 72, поз. 724 і доручив урядом і адміні-
страційним державним та самоврядним у-
становам урядувати в державній мові, до-
пускаючи українську мову тільки ви-
ніжкою у випадках означених цим законом.
А саме: цей закон дозволив на просторі
воєводства львівського, тернопільського та
сталиславського вносити подання до
згаданих урядів українською мовою і зо-
бавляв їх відповідати на українській по-
даннях в двох мовах, у державній і мові
подання. Щодо громади м. Львова то ст.
Д. а. з. ч. 72, поз. 724 спеціально постанов-
ляють, що про допускальність у відпові-
дях міських урядів у Львові української
мови поруч державної, а також про до-
пускальність української мови поруч дер-
жавної у міських нарадах у Львові ріши-
вська Рада.

ПРАШАННЯ НАРЯВАНУ 25. лютого ц. р. в сядях «Народнього Дому» „ЧЕРВОНА КАЛИНА“

Щодо оголошень самоуправних установ,
а також оголошень львівської громади
обов'язує припис ст. 5. згаданого закону,
згідно з яким: оголошення самоврядуван-
ня можна приготувати, на основі поста-
нови даного самоврядного органу, в двох
мовах, а саме: поруч тексту в державній
мові на першій місці, можна помістити
текст у мові, допущеній у поданнях.

Тому, що міська львівська рада досі не
прийняла постанови щодо допускальності
української мови в урядуванні, в громаді
м. Львова обов'язує такий законний стат,
що хоча міська влада має обов'язок при-
мати подання, писані українською мовою,
то однак не має обов'язку відповідати на
них у двох мовах. Із цього погляду гро-
мада м. Львова творить у межах воєводства
львівського, тернопільського та сталис-
лавського певну оау, на якій мовні права
українського населення є ще більше обме-
жені як на решті простору цих воєводств.

Одночасно у відношенні до згаданого
припису в статуті м. Львова вишкідний
правний стан є значним погіршенням на
шкоду українського населення щодо прав
мови. Щодо допускальності ажувати у-
країнської мови в нарадах і в оголошен-
нях міських урядів стан не змінився, себ-
то українське населення кудалі позбавле-
не всяких прав.

Що-ж до усунення цієї кривди украї-
нського населення, то наслідки маємо на
увазі допускальність української мови в
відповідях на подання та в оголошеннях.
не можна його доконати тепер відпові-
дними постановами міської репрезентації.
тому, що громада м. Львова такої з на-
бору не має, а в розпорядку воєводи з 13.
жовтня 1927. ч. СА 13.153 з 1927 р. де
установлено компетенцію тимчасової управи
не призначено прибічник Раді права рішати
про допускальність уживання української
мови в урядуванні, так, що в теперішнім
стані виключно державний комісар має
силу вилати в цієї справі дотичні розпо-
рядки.

Щодо допускальності української мо-
ви в нарадах, то наперед того, щоб
прибічник Рада могла прийняти постанову,
яка змінила би припис § 35 із порядку
діяльності (компетенції) для Ради міста
Львова, що радить виключно польською
мовою — стоїть та обставина, що згідно
із згаданим тут рескриптом воєводи, При-
бічник Раді не призначено права знімати
порядку діяльності для львівської міської
Ради і застережено, що запереч-
ний правничий наряд буде аналогічно
призначений до наряду прибічник Раді.
Отже зміна дотичного розпорядку у по-
рядку діяльності львівської міської Ради
можлива тільки за погодю мадлярної
ради.

Тому-то підписаний звертається до п.
державного Комісара із запитом, чи п.
держ. Комісар є схильний вилати розпо-
рядком згідно з постановою ст. 3. і 5. за-
кону з 31. липня 1924. Д. а. з. ч. 72, поз.
724, чи пак згідно із виконавчим розпо-
рядком Ради Міністрів із 24. вересня 1924.
Д. а. з. ч. 63, поз. 820, про допускальність
української мови у відповідях міських ор-
ганів влади і оголошеннях міських урядів.
Далі підписаний звертається до п. держ.

**Присилайте жертви на Народній Виборчий Фонд У.Н.Д.О.
до Земельного Банку Гіпотечного у Львові. П.двалє 7. на конто Народ. Виборчого Фонду.**

що-половини у Німеччині та проф. Дин тро Дорошенко про свої переживання за Великій Україні в кінці 1917 й початком 1918-го року. Крім цього полк. К. Новохапський виголосив власний вірш „Україні“. Свято закінчилося товариськими сходами й полишило по собі гарне враження.

— **Йорданські свята в Берліні.** З Берліна пишуть нам: Берлінська колонія мала цього року вперше нагоду взяти участь у святковому Водосвятті, що відбулося у великій каплиці при Пфальц-бургерштрассе 18. Чину Водосвяття додержували місцевий парох о. д-р П. Вергун у присутності значного числа українців і чужинців, що цікавилися нашим обрядом і часто заходили на маліші бо-осудження.

— **Рекорди.** Англ. адвокат Леслі Скот, що має почесний титул королівського радника виїхав до британських Індій як приватний дорадник комісії, що доміть собі голову над автономним індійським законодавством. Тому, що Скот припинив на 2 міс. свою льондонську практику, він дістане за цей час 70.000 фунт. ст. винагороди. Це досі рекордний гонорар адвоката відомий в Англії і сла-ється, поза пек. — Італієць Чініно, відданий своєю матір'ю як незаконний син на виховання до якоїсь селянки в 1803 р., віднайшов аж тепер випадково свою маму, яка за той час загубила слід тро його. Він довідався, що має ще 5 живих братів від того самого батька, а з цього його мати згодом вийшла замож.

— **Громадянин Ватки** Валім Кроулік типався до 30 років жінкою і опи-сав у величезних подробностях як він із масоловою різав і душка. Єдиною при-чиною його злочинів було те, що вони були... брутетки. „Завданням мого жи-ття є вбивати всі брутетки“. Судова вла-да з той гадки, що більшість описаних ним злочинів є плодом його уяви, але зібрав із них перевірено. Париський Трибунал біліє супроти такого різна-ся.

Сочеш мати гарний килим купуй його тільки

в Михайла Хамули

Трибунальська Площа 1.

— **Берлінська сенсация.** Серед безлічі злочинів, убивств, крадіжок і шук, Берлін має процес із психологічним під-кладом. Його героїми 20-літній хлопець і дівчатка; його жертвами два молоді хлопці. Обвинувачений 19-літній Крапц, дуже талановитий і перший учень, від-повідатиме за свідоме вбивство 18-літ-нього куховарського помічника Ганса Стефана, свого суперника. Центральною особою процесу стане 16-літня Гільда Шелер, сестра товариша Крапца, яка звела Крапца і піддержувала одночас-но зв'язки із Стефаном. Крапц на хуто-рі в Малинов, у приятеля Шелера, позна-йомився з Гільдою, вона перша (на по-кази) закохалася в нього до безміру і Крапц із Шелером переловили її на нічних ехо-динах із Стефаном. Оба спільно рішили вбити Стефана, Гільда та себе, поділив-ши між себе ролі, після списання свого завдання, дівчинка і інших приготував-ши до цього акту розпуки. В історію вмі-шлася ще приятелька Гільди Елеонора Ратті, яка мала за завдання заспокою-вати Крапца і відводити його увагу та у-вагу Шелера від зв'язків Гільди із Сте-фаном. Трагічної ночі, коли Гільда ви-ходила із спальні Стефана: Шелер за-стріляв Стефана і себе, а Крапц ма-в тим же револьвером застріляти себе та Гільду. Друга половина плану лиши-лася невиконаною; Елеонора видерла смертельно раненому Шелерові револь-вер, Крапц арештований, у слідстві змі-няв кілька разів свої зв'язки. Із його записок (він писав вірші та оповідання) видно, що він унес в план передумав і задухався із можливістю такого закін-чення; він був сильнішою вдачею як його приятель Шелер, якого намовив до вби-ства. На розправі, що почалася є чимало виразних письменників античле-них деморалізацію сучасного молодого покоління.

— **Юсунов проти Керенського.** Князь Юсунов, що став славним від убивства Распутіна і недавно видав франц. мо-вою споминок про цю історію, подає в суд бувш. міністра Керенського за образи чести. Керенський у своїм часо-писі „Дні“ подав цілу низку фактів про Юсунова, які були, князь уважав до-вом брехливини; ніхто його з Франції не висловлював, його крамничий мод не за-чилювали і він не мав нечесних справ. Цей чисто особистий процес пагне по-літичною сенсацией.

— **Далекосяний відкриття.** Кенан-ський дослідник Педро Феррарі, що живе в Лондоні, зробив п'ять днів відкрит-тя далекосхідної жаги, якого наслідки

поширює не можна передбачити. А само-йому вдалося створити таку вражливую плуту, на якій записується проміння виділене людським тілом. Ця плуту, во-всім невражливий на світло, поглинає на собі своєрідні риси тіл під впливом раду покладеного в кімнати і під впли-вом людини, що входить туди. Це від-криття потверджує дослідні робітні від-даних літ ріжними вченими, що віри-ли в промінність людського тіла. Ві-денський учений Рейхенх 70 літ тому зробив 14.000 експериментів, якими до-казував, що із людського тіла йде та-ке проміння. Ці сироби продовжував англ. лікар Кільнер, що мав змогу де-яким особам при допоміжній само-рідності, яка загострювала вір, відчувати своєрідне проміння людського організму і дослідів Феррарі виходить, що між приємними раді і людського органі-зму існує спорідненість. Ці дослідні в си-лі виявляють велику екзотичність таємних явищ, досі знаваних із силами, що на-ходяться поза людським тілом.

— **Вибори і спорт.** Англії, які розу-міють спорт по своєму і поширюють во-го на всі ділянки життя, вважають, що навіть вибори до парламенту, заподі-жені на другий рік, можуть уже нині стати предметом спортивних змагань. В англ. пресі вже появилася оголошення деяких бокс, які приймають ставки об-заклад, яка партія вийде при виборах переможцем. Починається тоталітатор-ська гра як при перегонах коней або... елестричних заїзів. Англі. публіцисти знаючи добре вроджену пристрасть сво-їх земляків до спортивних закладів, час-то авертаються до політичних клубів за інформаціями про стан справ на якусь партію або якогось кандидата, щоб за-адагати передбачити, хто має перева-гу серед закладів своєї суспільності. Один денник висловлюється проти цих закладів у зв'язку з виборами, кажучи, що сотні бізнесменів можуть розвезти літальні апарати з метою заробити, зокре-мі не журяться програмою та ідей-ністю кандидата, на якого будуть ста-вити високі гроші.

— **Лік на смертельну анемію.** За під-фаховим журналом „Клініше Вохен-схріфт“, з якої ім. преса позичає по-звістку, передаємо радісну новину, що одна із найбільше опірих надуг „ле-мія перніціоза“ не є безнадійною. У ме-дичній клініці в Берліні проф. Шілінг подав до відома, що цю недугу лічать із дуже добрим наслідком при допомі-ж дозування пацієнтів печінкою. Найважче тільки ствердити, чи пацієнт дійсно не-дужий на цю анемію (постепенне пша-нення тіл крові в організмі) і тому треба його довго держати під Obser-вацією, щоб не зробити помилки, що мо-же мати погані наслідки.

— **Літературний куток.** Звістки поль-ської преси про бунт-то польське похо-дження Жиль Верна виявилися зви-чайною демагогією казкою, чи пак: на-ціональними хрестинами, які вряди-годи повторюються при нагоді ріжних славістичних людей. Документи автора фан-тастичних повістей не є такі фантастич-ні як передавала львівська преса (зві-дки, як стверджують, що в 1903 р. ця „казка“ полетіла в світ). Метриза Вер-на і всі інші докази про його уроджен-ня в Нант ізі франц. родини досі не зго-ріли, а доступні всім французам і не-анжильцям найменших сумнівів. — Мо-сковське держ. Влао видає у марті з нагоди ювілею М. Горького 7 томів його творів вибраних самим автором.

— **Світлова вогнища.** На маніфестації „Сталевих Шоломів“ в Берліні закли-у часті два сини Вільгельма. — У Берлі-ні починаються під-радальські перего-вори в господарських справах. — У Тиро-лі ледолаз застряв у горах чотирох ле-шетарів. — Нім. амбасадор у Лондоні листується із протестом проти нової англ. фільми, яка змальовує розстріл німців під час війни у Бельгії сестри милосер-дя Казелі. — В околиці Антверпен зго-ді пограли із церкви св. Вільброра ба-гато дорожніхностей. — Громадянська війна в Китаю забрала в 1927 р. 72.000 осіб, крім цього лишила 28.000 ранених. — У Португалії візитує сильні тремті-ня землі; населення перелякане. — Шведський король переїхав через Бер-лін на південь Швеції, але всі знають, що під іменем графа Тульсара. Гру-па англ. поетів спонукала уряд зробити свідство, чи правдою є, що секретарі-мства закорд. справ роблять біржені о-перації.

— **Комітет Маскаради.** „Т-ва інст. і журн.“ і „Кооператив Український Те-атр“ призначили на 18-го п. м. прохас-всім жертводавцям буфету згодиності свої діари не пізніше як до 13-го в полудне, щоб Комітет мав час доповнити всі не-достатки буфету.

— **Дирекція Кооперативів** Дім торго-пром. „ДОСТАВА“ у Львові, Домінікан-ська 11. І. пов. оголошує, що на загаль-них зборах кооперативів дня 16. грудня 1927 ухвалено виплатити товарів за-плати у висоті 2 проц. від закуплених то-варів в адмін. році 1926-27 всім тм чле-нам, які закупили товар за готівку. — Рівночасно проситьс. Вп. членів оголо-шуватись самим пересилуючи всі рахун-ки, бо в противнім разі можуть товарів за-плати задержатись. 1504 1—1

Передвиборчі віча і збори.

Позір Перегінщина!

Дня 15. лютого п. р. в год. 1-ий відбу-деться велике окружне передвиборче віче в Перегінську. Реферуватимуться кандидати на посади листи ч. 18. д-р Іван Курівський зі Львова і д-р. Остап Лупинський зі Стрия.

ОКРУГ 53 (СТАНІСЛАВІВ).

Позір Печеніжинщина!

Дня 15-го лютого в год. 2-й попол. Бе-резів Вишній—Середній і Текуча.

Дня 26-го лютого п. р. в год. 11-й Те-куча для сіл: Березів Нижній, Люча, Те-куча, Акришори, Березів Середній.

Дня 19. лютого велике повітове віче в Печеніжині!

Позір Надвірнянщина!

Дня 26. лютого відбудеться передви-борче віче УНЛОб'єднання в Зелані.

Дня 27. лютого п. р. передвиборче віче в Пилино.

Дня 28. лютого велике повітове віче в селі „Народнього Дому“ в Надвірній. По-чаток в год. 1-ий в полудне. Реферуват-ти на вічах будуть кандидати листи ч. 18. на 53. округ.

ОКРУГ 34 (ТЕРНОПІЛЬ).

Позір Скалатщина!

Дня 16. лютого п. р. в год. 11. в полудне відбудеться в Грималові велике повітове передвиборче віче УНЛОб'єднання в селі читальні „Просвіти“. На вічу будуть рефе-рувати кандидати на посади о. прал. Л. Куницький і п. Баліка Варанова.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Не відмовте, будь ласка, помстити в одному з найближчих чисел Рашого щодня часопису цього мого листа:

В ч. 10 „Піла“ за цей рік помістив п. М. Залізняк випилюк зі своїх споминок п. а „З історії одного українського витанни-ства за кордоном“, де пише між іншим і про „видаваний у Женеві за англійськи гроші орган українського соціалдемократа Льва Юрковича“. Звідки, зроблений п. М. З. пск. Л. Ю., котрий до того не може сам боронитись, дуже важкий, він читає про-сто чорну пляму на пам'яті покоління.

Як свідок, котрому докладно було ві-домо, за які гроші видавався женецька „Боротьба“ пок. Л. Ю. — це її має на увазі п. М. З. — як той, що через дов-гий час її виходу мав повний вигляд у фонди, якими розпоряджались її видавці, почував себе до обов'язку в інтересі правди сконстатувати існуючі факти, що можуть закид п. М. З. понад усякий сум-нів поставити в належному світлі:

1. Пок. Л. Ю. був досить заможною людиною. На його засоби виходили мно-гі українські с. д. видавництва, він був між інших видавців чеського журналу „Наш Голос“ і київського „Дзвін“.

2. З приїздом своїм на початку війни до Відня (разом зі мною) він знайшовся у досить скрутному матеріальному стано-вищі. Бо всяка комунікація між Австрією і Росією перервалася. Він вийшов незаба-ром до Швейцарії за гроші одержані ним із продажів своїх машин до писання.

3. В Швейцарії він скоро зв'язався з рідницею на Україні. З домою отже лист-ва поштовими суми, що були йому потріб-ні на його життя і потреби.

4. За ці гроші з домою й тільки за них почав він видавати в Женеві „Боротьбу“, що виходила дуже неприємно, негідна на кілька місяців, в міру його матеріаль-ної спроможності. Ви не тільки був і видавцем і редактором, не тільки сам за-писував майже кожний випуск газети від початку до кінця, але навіть сам задебіль-шав її набір — газета друкувалася у маленькій друкарні пок. Кузьми Ляхови-кого, в тій самій, де колись друкувалася „Громада“ М. Драгоманова.

5. Ні безпосередно, ні посередно пок. Л. Ю. не брав на видавництво „Бороть-ба“ від нікого ніяких грошей, тим менше від її видавців „за постійні гроші“, себто за гроші від той держави, котру він за її українську політику особ-ливо в часі війни найближше в тій же самій „Боротьбі“ поборював.

І я не намагаюся до тих, що погоджу-валися з ладом з поглядом пок. Льва Юр-ковича на цілий комплекс питань, що ви-сунулися у зв'язку з вибухом світової війни, про що не місце тут говорити. За-гально тільки, що на ґрунті наших неперозу-мів і суперечок з приводу них прий-шло між нами не тільки до повного роз-

риву ніяких спільних відносин, але ми собі в гострі побороювали в пресі. Тим не менше вважав своїм обов'язком спостерігати за п. М. Залізняком. Бо пок. Лев Юркович належав до тих немо-жих у нас ідеїстів, для якого політика ніколи не була гештєтом і який ніколи не забував на те, щоб гадати про Бога як про личинного й заслуженого україн-ського громадянського діяча була в загаль-ній пошці. — Помітьте слова мого гда-дяного поважання В. Левинський.

Відень, 18. І. 1928.

† ГОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Анна Євгенія Лукашечко, уродженка дирекції завізків, померла у Львові дня 6. лютого 1928. переживши 40 лт. Похо-рони відбулись 8. лютого 1928. В. І. П.

ОПОВІСТКИ.

Оповіді. В Толстім к. Грималові потрібний лікар-українець. Терен для пра-ці і праці дуже сприяючий. Інформації мож. лістати в о. і Іванчука в Толстім (Touste) к. Грималова. 1485 3-4

З українського лікарського товари-ства. Дня 14. II. 1928 в год. 7. вечери відбудеться в домі товариства гут. Ру-ська 3. II. пов. відчит д-р М. Дієвська п. п. Рентгенотерапія туберкульоза.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

III (ФЕР) український шукає посади під-зарад. Дістони оголошення до Ад-міністрації „Піла“ під „Тарас“. 1507 1—1

II ЯНІНО чорне крижове продам на рати або заміню на якийсь фотостат або пенні. Смутний, Хмельовського ч. 5. 1508 1—2

II ЯНІНО куплю негайно, плачу готівкою, Ганак, Писудського 21. І. п. 1508 1-3

ФОРТЕП'ЯН „salonstue“ Шайггофера, віденський, в добрм стані продам за 1750 зол. Ганак, Писудського 21. І. п. 1508 6 1—5

ГІЛЯПАС місце господині, краще у священниці, старша, самітні жінки — Марія Петров, Модринець, почта К-ч-я, пов. Губешів. 1432 3-3

ГОНЦИМЕНТА з повном субституції потребує Д-р Федак. 2-3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик пропінний продає за готівку і на рати під десетків лт з найбільшою стороною мо-ста фірма Іван Зальтенрайх, Львів. під Марійська ч. 5. 3 60—7

ГОНЦИМЕНТА з тридтною практикою пропінційальною змінить посаду. Зго-лошення Адмін. „Піла“ під „Ресна“. 1905

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолузка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 40.

1058 Пересілення Рашаном 5—24

Лікарсько-дентистичне Заведення
Д-ра СИМОНА РАПЛАПОРТА
ЯКОВА НАССА

Львів, вул. Сикстуська ч. 17/II.

Скриплення хиталючих зубів, плембу-вання й винищення зубів без болю. Шту-ти зуби в кавчуку і золоті на австрійсь-ську систему. Пацієнта з проінційного по-даються в найкращому часі. Т. Уро-дковий і студента значна знижка (10-14) лекції в сплатах. 7-10

ЛІКЕРИ зробити дома ЛІКЕРИ
можє кожний
у 70 різних смаках „STELLA“ в 10 різних смаках
до набуття в аптеках складах.
Головний склад В. Г. М. шинський в Коломиї.
для П. Т. кооператива і торговельного від-ділу 67 відний опуст. 33—7

П'ЯНИНА Арнольда ФІЗІГЕРА
з подвійною репетицією боручас:
Кейм і Син — Копаєрника 16.

Заява.

Щоби баламутило не ширилось у екскурсіях виборців ч. 25, заявляю, що на ніяку лісту і з жадної партії не кандидую на посаду. 1903

Андрій Пилипак господар в Росохачі.

II, несплайте передплату!